

**únia
materských
centier**

Najlepšia prax v etablovaní materského centra v službách pre rodiny s deťmi.
14.2.2015

Únia materských centier

UMC je mimovládnu neziskovou organizáciou, ktorá združuje materské centrá po celom Slovensku. V súčasnosti je 62 riadnych členov a 2 sympatizanti.

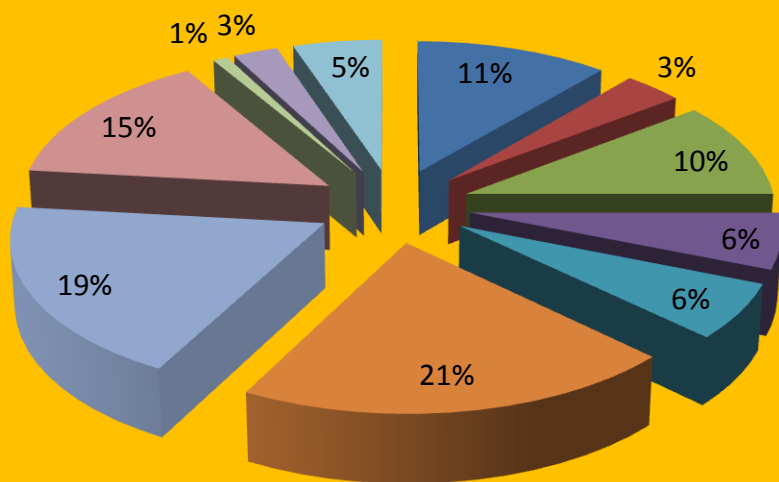
ÚMC

- Šíri koncept materského centra, inšpiruje a podporuje vznik nových materských centier.
- Vytvára fungujúcu sieť, koordinuje spoločné aktivity materských centier.
- Komunikuje s predstaviteľmi verejného života, médiami, ostatnými mimovládnymi organizáciami na Slovensku i v zahranič

Poslanie ÚMC dosiahnuť úctu a uznanie materstvu a spoluvytvárať podporujúce prostredie v najvyššom záujme dieťaťa, matky, rodiny.

Sme overení časom a kvalitou práce. Sme súčasťou komunitných plánov miest a obcí, pre ktorých vykonávame všestrannú sociálnu prácu s rodinou a komunitou.

Aktivity detí

- Cvičenie na fitloptách
- Kurz masáží dojčiat
- Hocus Lotus
- Yamaha
- Znakovanie detí
- Tvorivé aktivity
- Hudobná výchova/
- Pohybovo-športová výchova
- Rehabilitačné cvičenia pre deti
- Škôlka škôločka

Prečo ste prišli do MC?
Kvôli sebe či dieťaťu?
Kvôli komu tam chodíte v súčasnosti?

Význam celospoločenskej podpory rodiny potvrdila **Rada Európy**, ktorá odporúča posilniť rôzne programy na pomoc rodinám. Poukazuje na to, že je **potrebné podporovať vytváranie pozitívnych vzťahov medzi rodičmi a deťmi, umožniť rodinám oboznámiť sa s vývinom dieťaťa a starostlivosťou o deti a zvýšiť povedomie rodiča o starostiach detí do 3 rokov.**

MC z pohľadu prínosu pre dieťa

**Priestor prvej bezpečnej socializácie detí
za prítomnosti rodiča**

**Doplnenie chýbajúceho miesta v
sociálnom systéme pomoci**

**Nástroj odstraňovania následkov
sociálnych zmien**

**Inšpirujúci priestor pre rodičov
a ich deti**

Sociálna
prevencia, svojp
omocná skupina
alebo sociálna
služba?

Materské centrá sú fungujúcim modelom sociálnej prevencie.

Poslanie ÚMC dosiahnuť úctu a uznanie materstvu a spoluvytvárať podporujúce prostredie v najvyššom záujme dieťaťa, matky, rodiny.

Materské a rodinné centrá, pretože sú ideálnym partnerom prevencie vzniku krízy v rodine podľa §10 Zákona 305/2005 o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ktorú majú obce a mestá v zmysle §75 vykonávať v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti.

Materské a rodinné centrá vo všeobecnosti pomáhajú nasýtiť potreby seberealizácie matiek na materskej/rodičovskej dovolenke, uľahčujú prechod do pracovného procesu, ponúkajú priestor na rozvíjanie rodičovskej intuície.

Sú ideálnym priestorom pre prvú socializáciu detí za prítomnosti rodiča a **dopĺňajú chýbajúce miesto v sociálnom systéme pomoci**. Z dlhodobého hľadiska prispievajú aj k dobrému menu mesta.

Materské / Rodinné centrá:

- podporujú** viacgeneračné vzťahy,
- suplujú** činnosť inštitúcií,
- dopĺňajú** chýbajúce miesta v sociálnom systéme pomoci,
- sú **samoregulačné** pri nízkych nákladoch,
- motivujú** ľudí pasívne nečakať na pomoc zvonku,
- flexibilne **reagujú na zmenu potrieb** a pomerov,
- prispievajú** k znižovaniu nezamestnanosti
- sú **jednoduchým a veľmi efektívnym nástrojom na odstraňovanie následkov rýchlych sociálnych zmien.**

Zákon 305/2005 Z.z.

§ 75

pôsobnosť obce

(1) obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti

a) vykonáva

1. opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb podľa [§ 10](#),

(2) obec môže zabezpečiť výkon samosprávnej pôsobnosti aj prostredníctvom akreditovaného subjektu alebo prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak sa nevyžaduje akreditácia na vykonávané opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

Aktivity, ktoré vykonávajú MC a spadajúce pod opatrenia zákona č. 305/2005o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele na základe§10:

- 1. Neformálne stretnutia rodičov a detí v MC a vzájomná výmena skúseností s výchovou detí a starostlivosťou o deti – MC sú významným miestom uvoľňovania stresu, spoznávania rodičovskej role a jej zvládania, sú inšpiratívnym miestom pre rozvoj vzájomných vzťahov. MC poskytuje pre najmenšie deti možnosti prvých sociálnych vzťahov prirodzeným spôsobom – za prítomnosti rodiča.
- 2. Diskusie rodičov v rámci Akadémie praktického rodičovstva (APR) – sú modelom neformálneho rodičovského vzdelávania na báze výmeny vlastných skúseností a prezentácie najnovších odborných poznatkov. Vedené sú pod odborným koordinovaním Únie materských centier s vyškolenými facilitátorkami diskusií.
- 3. Akreditovaný kurz APR : Ako rozumieť dieťaťu a sebe samému - je nadstavbou neformálnych diskusií APR. Rodičia pod vedením vyškolených lektoriek, v priateľskom prostredí a modernou metodikou získavajú a upevňujú si účastníci rodičovské a výchovné zručnosti a prirodzené spôsoby vytvárania zdravých vzťahov v rodine.
- 4. Podpora aktívneho rodičovstva – rôzne kurzy a workshopy o starostlivosť o deti, o porozumení prejavov bábätiak a najmenších detí, nosenia detí, masáží detí ...
- 5. Komunitná a sociálna opora – vytváranie vzájomných vzťahov rodičov, rozhovory rodičov o medziľudských a partnerských vzťahoch, vzťahoch v rodine, zvládání stresu a každodenných záťažových situácií. Rodič má príležitosť a možnosť vystúpiť zo sociálnej izolácie, v ktorej sa ocitá pri celodennej starostlivosť o dieťa.
- 6. Rôzne odborné prednášky podľa aktuálnych potrieb rodičov - MC sú miestom získavania nových informácií pri priamom stretnutí s odborníkom a možnosťou diskusie a poradenstva.
- 7. Podporná skupina matiek v dojčení – nielen ako podpora dojčenia ale i ako prevencia zbytočného stresu a nervového vypätia v rodine v súvislosti so zvládaním prvých týždňov po pôrode, pomoc adaptácie na novú situáciu v rodine
- 8. Záujmové aktivity pre rodičov s deťmi – spoločné trávenie voľného času rodiča s dieťaťom, možnosti rozvojarôznych zručností a vedomostí - v ponuke podľa požiadaviek návštevníkov.
- 9. Kultúrne a spoločenské podujatia pre rodiny – umožňujú spoločné rodinné vyžitie ako prirodzené posilňovanie najdôležitejšej sociálnej skupiny v živote každého jednotlivca.

448/2008 Z.z. o sociálnych službách

- **§ 23a**

Preventívna aktivita

- Preventívna aktivita je odborná činnosť zameraná na predchádzanie rizikovému správaniu fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a na predchádzanie rizikovým situáciám a na ich prekonanie alebo riešenie.

§ 24

(1) Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) a h).

(2) Sociálne služby krízovej intervencie môžu mať nízkoprahový charakter.

(3) Za sociálnu službu, ktorá má nízkoprahový charakter, sa na účely tohto zákona považuje sociálna služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu. Sociálna služba sa poskytuje anonymne bez preukazovania identity tejto fyzickej osoby dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky. Cieľom sociálnej služby s nízkoprahovým charakterom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci poskytovanej podľa osobitných predpisov, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

§ 28

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

(1) Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine.

(2) V rámci nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. sociálna rehabilitácia,
3. preventívna aktivita,

b) zabezpečuje

1. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
2. pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
3. záujmová činnosť.

(3) Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu

§ 32

Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti

(1) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje sociálna služba maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič alebo iná fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15) nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo za pomoci rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.20)

(2) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. ubytovanie na určitý čas,
3. stravovanie,
4. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

b) zabezpečuje záujmová činnosť.

(3) Za vážne dôvody podľa odseku 1 sa považujú dôvody uvedené v § 31 ods. 4 a nástup do výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

(4) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje výchova, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprievod.

ŠTVRTÁ HLAVA SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

§ 31

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života

(1) Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa je terénna forma sociálnej služby poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15) ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.20)

(2) Podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života je na účely tohto zákona ambulantná sociálna služba alebo terénna forma sociálnej služby poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15) v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15) na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce.

(3) Za pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa odseku 1 a za podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 2 sa považujú najmä bežné úkony starostlivosti o dieťa alebo domácnosť, úkony osobnej hygieny, stravovania, obliekania a vyzliekania, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa.

(4) Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo iná plnoletá fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15) zabezpečiť sama alebo za pomoci príbuznej fyzickej osoby osobnú starostlivosť o dieťa, sa považujú najmä

- a) choroba, úraz, kúpeľná liečba rodiča alebo rodičov alebo úmrtie jedného z rodičov alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15)
- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, 15)
- c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.

(5) Ak sa pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa poskytovaná podľa odseku 1 poskytuje nepretržite, poskytuje sa táto pomoc najviac v rozsahu 30 dní.

Ďakujem za pozornosť

Soňa Holíková
Únia materských centier
0915/930840
sona.holik@gmail.com